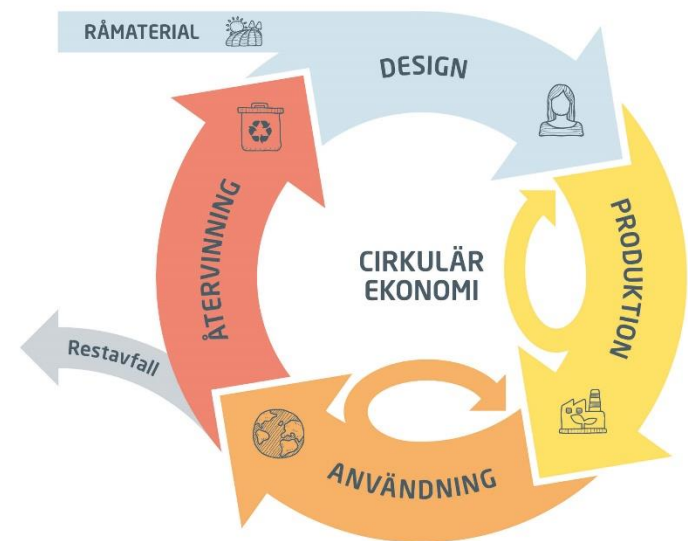

Cirkulär ekonomi och näringslivet

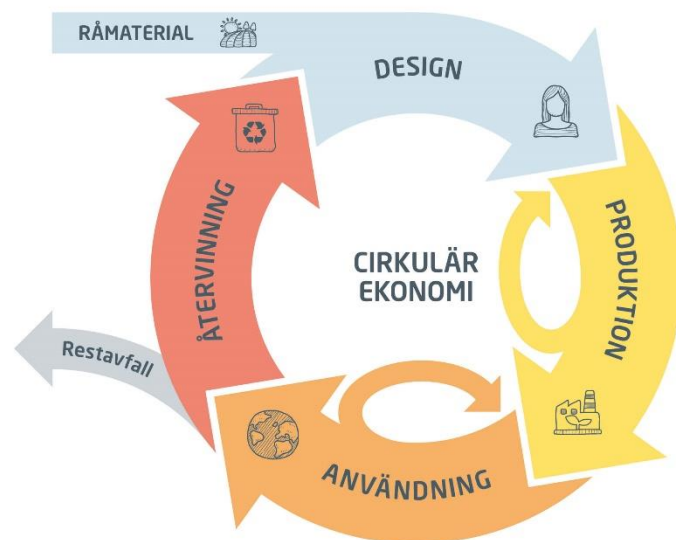
2019-04-24

Jenny Svärd

Cirkulär ekonomi

EU-kommissionens beskrivning av cirkulär ekonomi; *ett ekonomiskt system som behåller värdet på produkter, material och resurser i ekonomin så länge som möjligt, och minimerar avfallsgenereringen.*

Svenskt Näringslivs arbete med cirkulär ekonomi

- Visa näringslivets engagemang
- Lyfta näringslivets behov

Vi beskriver ett antal principer och fokusområden.

Vi vill ha en dialog och ett samarbete med samhällets övriga aktörer kring de frågor vi lyfter - för att hitta gemensamma lösningar framåt.

Medlemsorganisationer som har deltagit

SVENSKT NÄRINGSLIV

- Bil Sweden
- IKEM - Innovations- och kemiindustrierna
- Jernkontoret
- Livsmedelsindustrierna
- Skogsindustrierna
- Svensk Handel
- Sveriges Byggindustrier
- Sveriges Bergmaterialindustrier
- Swemin – Gruv, mineral och metallproducenter
- Teknikföretagen
- TEKNO – Sveriges textil och modedeföretag
- Trä- och möbelföretagen
- Visita – Svensk Besöksnäring
- Återvinningsindustrierna

Hela värdecykeln!

Framtaget material

Cirkulär ekonomi för ett konkurrenskraftigt och hållbart näringsliv i Sverige

En ökande befolkning och medelklass i världen ökar efterfrågan på olika varor och tjänster och därmed på de naturresurser som behövs för produktion. Enligt OECD förväntas den globala materialanvändningen mer än fördubblas mellan år 2011 och 2060 vilket kan leda till överdrivet klimatpåverkan för en av vår tids stora utmaningar och är också kopplat till oönskade resursförbrukning. En ökad materialanvändning leder också till växande avfallsmängder. En del av lösningen på dessa utmaningar är att gå från linjär materialflöden till cirkulär. Resurser hanteras då mer effektivt genom att så mycket som möjligt tas till vara och återanvänds i olika former.

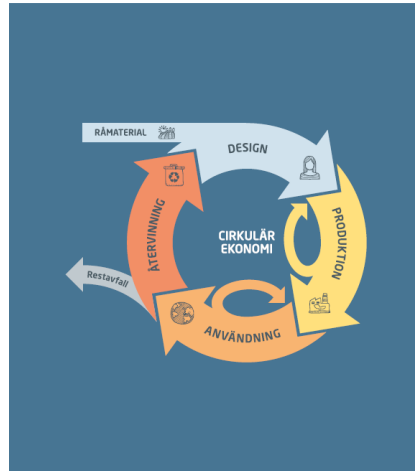

Svenskt Näringsliv tar sin engagemang i EU-kommissernas bedömning av cirkulär ekonomi: ett ekonomiskt system som behåller så mycket som möjligt av produkter, material och resurser i cirkulation så länge som möjligt, och minimerar avfallsgenereringen. I en cirkulär ekonomi finns flöden av material och produkter åter till en viss av naturligtvis teknologiska, där designens roll i process blir inledningen till en annan. Det innebär att de olika faserna i produktens livscykel blir mer beroende av varandra.

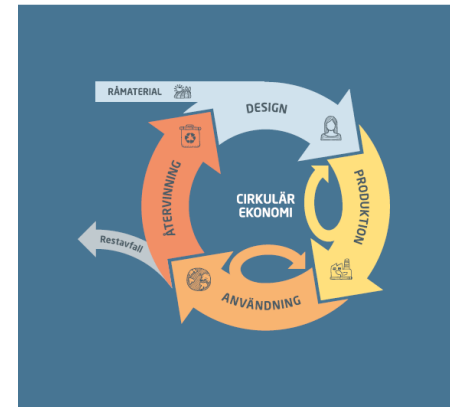
APRIL 2019

Cirkulär ekonomi för ett konkurrenskraftigt och hållbart näringsliv i Sverige

Branschbilagor till Svenskt Näringslivs dokument: "Cirkulär ekonomi för ett konkurrenskraftigt och hållbart näringsliv i Sverige"

Ytterligare branschbilagor kan komma att tas fram. Samtliga bilagor kommer att finnas tillgängliga på www.svensktnaringsliv.se

Kort dokument som lyfter 8 principer

Längre rapport som beskriver ett antal fokusområden - övergripande mål och förutsättningar för att lyckas

Branschbilagor, 1-2 sidor som beskriver branschens roll, möjligheter och utmaningar i cirkulär ekonomi

Allt material finns på vår hemsida: www.svensktnaringsliv.se

Viktiga principer för utveckling mot en cirkulär ekonomi

1. Näringslivets roll

Näringslivet har en viktig och central roll i utvecklingen mot en mer cirkulär ekonomi.

Långsiktighet, affärsmässighet och lönsamhet är självklara utgångspunkter för näringslivets engagemang.

Det svenska näringslivet har goda förutsättningar för att bli ledande och vill ta en drivande roll.

2. Hållbar utveckling - utgångspunkten

Hållbar utveckling, med fokus på att väga samman miljömässiga, sociala och ekonomiska faktorer,

bör vara utgångspunkten vid politiska beslut, framtagande av regelverk och åtgärder som främjar en cirkulär ekonomi.

Cirkulär ekonomi kräver utvecklat samarbete nationellt och internationellt.

Formerna för konstruktiv dialog behöver utvecklas!

3. Internationella perspektivet

Det internationella perspektivet är avgörande i arbetet för cirkulär ekonomi, då många material och produktflöden är globala.

Frihandel är en grundförutsättning, och regelverk måste anpassas

så att frihandeln värnas

Handelsavtal, internationella överenskommelser och globala standarder viktiga.

Policyer för handel och cirkulär ekonomi behöver stödja varandra.

Det nationella arbetet med cirkulär ekonomi måste ta sin utgångspunkt i att svenska företag ofta verkar på globala marknader.

4. Förutsättningarna olika

Förutsättningarna för cirkulär ekonomi skiljer sig åt mellan näringslivets branscher.

Det är viktigt att beakta att olika lösningar och modeller behövs för olika branscher, material och produkter.

Möjligheterna och utmaningarna med cirkulära affärsmodeller ser olika ut.

Olika branschers roll, möjligheter och utmaningar beskrivs i korta branschspecifika dokument.

5. Konsumentfokus centralt

**Konsumentfokus är centralt i arbetet mot en mer cirkulär ekonomi
då konsumenten har en nyckelroll genom sitt agerande –
både vad gäller val av produkter och hanteringen av dessa
samt återvinning.**

Konsumenter – offentliga aktörer, företag, privatkonsumenter

Design som ger förutsättningar för resurseffektivitet och återvinning är centralt - produkterna måste fortsatt vara attraktiva för kunden.

6. Material i cirkulär ekonomi

I en mer cirkulär ekonomi behövs effektiva och storskaliga flöden, där återvunnet material och biprodukter ges samma förutsättningar som jungfruligt material.

Förutsättningarna skiljer sig mellan olika materialslag, och marknaden för vissa material behöver utvecklas.

Efterfrågan behöver skapas – där har både det offentliga och näringslivet en viktig roll.

7. Styrmedel, lagar och regelverk

Styrmedel behöver harmoniseras både på EU-nivå och internationellt för att underlätta handel och företagande kopplat till cirkulär ekonomi.

Begreppet avfall måste omdefinieras till att ses som en resurs.

Styrmedel kan behövas för att stimulera framväxten av den cirkulära ekonomin – men bör användas med försiktighet.

En översyn av lagar och regelverk behövs så att det främjar en cirkulär ekonomi.

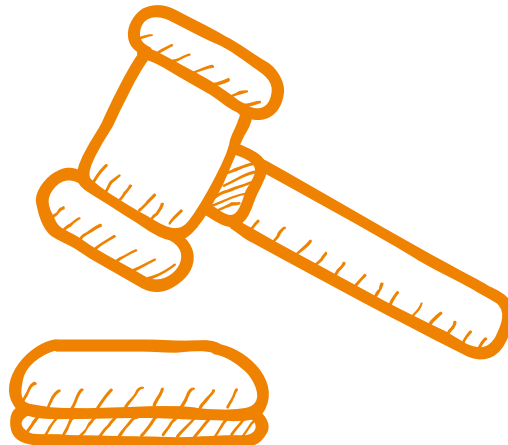
Exempel behov EU-nivå

- Förändra avfallsdefinitionen
- End-of-waste kriterier
- Samma produktkrav för EU-producerade som importerade produkter
- Gränsöverskridande avfallstransporter

Exempel behov nationellt

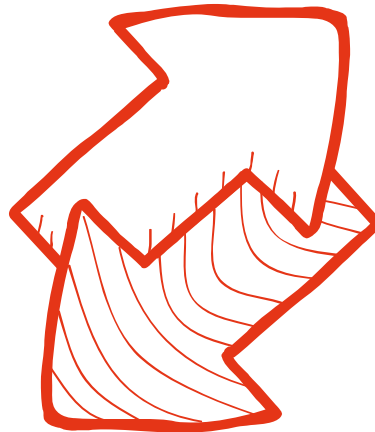
- Implementering av EU-direktiv - undvik nationella särregleringar
- Reviderade avfallsdirektivet – inför skrivningar om biprodukter och end of waste ordagrant i svensk lag
- Likvärdig och effektiv tillsyn
- Svenska företags konkurrenskraft på en global marknad behöver beaktas

Exempel behov vägledning

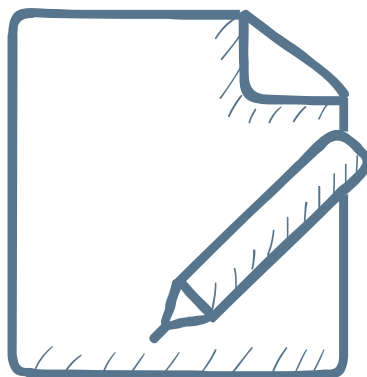
Tydligare nationella vägledning behövs:

- När avfall upphör att vara avfall
- Giftfria- och resurseffektiva kretslopp
- Handbok om återvinning av avfall för anläggningsarbeten

Januariöverenskommelsen

- Flera förslag syftar till att främja den cirkulära ekonomin
- Risk att flera av förslagen leder fel
- Bra med bred översyn av regelverken för återvinning och hantering av avfall och restprodukter

8. Digitaliseringen och AI – verktyg

Digitalisering och artificiell intelligens kan underlätta en mer cirkulär ekonomi genom:

- nya kunderbjudanden,
- allt effektivare tillverkningsprocesser och
- bättre informationsöverföring mellan värdekedjans aktörer.

Lagstiftningen för digitalisering och cirkulär ekonomi behöver harmoniseras.

Bransch- och gränsöverskridande standarder, kopplade till digitalisering, behöver utvecklas.

Summering

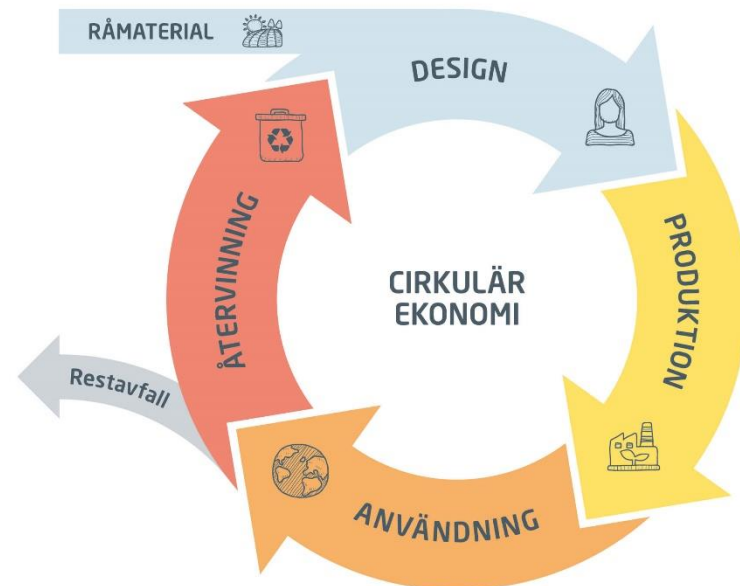
Näringslivet vill axla en drivande roll i arbetet mot en mer cirkulär ekonomi.

Samhället behöver skapa väl avvägda ramverk som främjar arbetet

Näringslivet behöver tas med i dialogen om lösningarna

Tack!

Jenny.svard@svensktnaringsliv.se